

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan loppuraportti 2012–2016

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan
neuvottelukunnan loppuraportti 2012–2016

ISSN 1798-7075 painettu

ISBN 978-952-259-512-6 painettu

ISSN 1798-7083 verkkojulkaisu

ISBN 978-952-259-513-3 verkkojulkaisu

Helsinki 2016

KUVAILELEHTI

Julkaisija	Oikeusministeriö Demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö		Julkaisu-aika 7.6.2016	
Tekijä(t)	Saana Tarhanen, Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta			
Julkaisun nimi	Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan loppuraportti 2012–2016			
Julkaisusarjan nimi ja numero	Oikeusministeriön julkaisu 22/2016			
Julkaisun teema	Toiminta ja hallinto			
Tiivistelmä	<p>Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan loppuarvioinnin tavoitteena on analysoida neuvottelukunnan työhön osallistuneiden odotuksia toiminnasta, arvioida onnistumisia sekä tuoda esille kehittämisehdotuksia, joita voidaan hyödyntää tulevan neuvottelukunnan toiminnan kehittämisessä. Loppuarvointi on luonteeltaan tulevaisuuteen suuntautuva itsearviointi, jota varten toteutettiin verkkokysely toimintaan osallistuneille jäsenille ja varajäsenille sekä KANEn työryhmissä ja raportoinnissa mukana olleille. Verkkokyselyn lisäksi arvioinnissa hyödynnetään neuvottelukunnan kokouksissa käytyä lähetekeskustelua ja työryhmien suosituksia.</p> <p>KANEn tämän toimikauden onnistumisia ovat olleet erityisesti kansalaisyhteiskunnan ja sille tärkeiden kysymysten esilläpito hallinnossa ja poliittisessa päätöksenteossa. Neuvottelukunta on koonnut järjestöjen näkemyksiä ja tuonut niitä esiin lainvalmistelussa ja erilaisissa työryhmissä, joissa sillä on ollut edustus. Myös vuorovaikutuksen ja kumppanuuksien edistäminen erilaisten toimijoiden välillä on ollut KANEn vahvuuksia. Se on mahdollistanut yhteistyön toisaalta järjestöjen ja virkamiesten kesken ja toisaalta eri sektoreita edustavien järjestöjen välillä.</p> <p>Verkkokyselyn perusteella KANEn toimintaa pidettiin pääasiassa hyvänä ja vaikuttavana, mutta toimintatavoissa nähtiin kehitettävää mm. työryhmien toimintaan ja konkreettisiin lopputuloksiin liittyen. Hallitusohjelmatavoitteet ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten parantaminen nostettiin KANEn tärkeiksi onnistumisiksi.</p>			
Asiasanat	kansalaisyhteiskunta, kansalaistoiminta, aktiivinen kansalaisuus, kansalaisvaikuttaminen, kansalaisjärjestötoiminta, demokratia			
Asianumerot	3/021/2012, OM005:00/2012			
	ISSN (painettu) 1798-7075	ISBN (painettu) 978-952-259-512-6	ISSN (verkkopainettu) 1798-7083	ISBN (verkkopainettu) 978-952-259-513-3
	Sivumäärä 36	Kieli suomi	URN-tunnus http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-513-3	
Julkaisujen myynti/jakelu	www.oikeusministerio.fi			

PRESENTATIONSBLAD

Utgivare	Justitieministeriet Enheten för demokrati, språk och grundläggande rättigheter		Utgivningsdatum 7.6.2016	
Författare	Saana Tarhanen, delegationen för medborgarsamhällspolitik (KANE)			
Publikationens namn	Slutrapport från delegationen för medborgarsamhällspolitik 2012–2016			
Publikationsseriens namn och nummer	Justitieministeriets publikation 22/2016			
Publikationens tema	Verksamhet och förvaltning			
Referat	<p>Målet med den slutliga utvärderingen är att analysera förväntningarna på verksamheten hos dem som deltagit i delegationens arbete, utvärdera framgångarna och lyfta fram utvecklingsförslag som man kan dra nytta av i utvecklingen av delegationens framtida verksamhet. Den slutliga utvärderingen är en framtidsinriktad självutvärdering, och därför genomfördes en webbenkät bland de deltagande medlemmarna och suppleanterna samt i KANES arbetsgrupper och bland dem som var med i rapporteringen. Utöver webbenkäten drar man även nytta av remissdebatten på delegationens möten och arbetsgruppernas rekommendationer.</p> <p>Under den här verksamhetsperioden har KANE varit särskilt framgångsrikt när det gäller att framhäva det civila samhället och viktiga frågor som rör det samt i det politiska beslutsfattandet. Delegationen har samlat ihop organisationernas synpunkter och fört fram dem i lagberedning och i olika arbetsgrupper, i vilka man har haft representanter. En annan av KANES styrkor har varit främjande av interaktion och partnerskap mellan olika aktörer. Det har möjliggjort ett samarbete mellan å ena sidan organisationer och tjänstemän och å andra sidan organisationer som representerar olika sektorer.</p> <p>Enligt webbenkäten betraktas KANES verksamhet huvudsakligen som bra och effektiv, men det finns utrymme för förbättringar i verksamhetssätten. Arbetsgruppernas verksamhet skulle kunna utvecklas och det efterlystes mer konkreta resultat och åtgärder. En av de viktiga framgångarna för KANE som lyftes fram i enkäten var att målen i regeringsprogrammet och verksamhetsförutsättningarna har förbättrats.</p>			
Nyckelord	det civila samhället, samhällsaktivitet, aktivt medborgarskap, medborgerligt inflytande, frivilligorganisationers verksamhet, demokrati			
Ärendenummer	3/021/2012, OM005:00/2012			
	ISSN (tryckt) 1798-7075	ISBN (tryckt) 978-952-259-512-6	ISSN (webbpublikation) 1798-7083	ISBN (webbpublikation) 978-952-259-513-3
	Sidantal 36	Språk finska	URN http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-513-3	
Beställningar/ distribution	www.oikeusministerio.fi			

SISÄLLYS

1	Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE.....	8
2	Toimikauden arviointi	9
2.1	Tiivistelmä	9
2.2	Toiminnan tavoitteet	10
2.3	Toimintatavat.....	10
2.3.1	KANE yhteistyöfoorumina ja aloitteiden tekijänä	10
2.3.2	Työryhmien toiminta ja ongelmat jäsenten sitoutuneisuudessa	13
2.3.3	Toiveena dynaamisempi toimintamalli.....	14
2.4	Toiminnan tulokset	15
2.4.1	Vuoropuhelu ja kohtaamiset tärkeitä	15
2.4.2	Vaikutukset poliittiseen päätöksentekoon.....	15
2.4.3	Näkyvyys suurelle yleisölle.....	16
3	Suosituksia seuraavalle kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnalle	18
	LIITTEET	21
	Liite I: Asettamispäätös ja kokoonpanossa tapahtuneet muutokset	21
	Liite II: Neuvottelukunnan työryhmät ja verkostot toimikaudella 2012–2016	26
	Liite III: Kooste KANE:n toiminnasta kaudella 2012–2016.....	28
	Liite IV: Lausunnot ja kannanotot	32
	Liite V: Julkaisuluettelo	33

1 Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE asetettiin kesäkuussa 2012 toista kertaa. Valtioneuvoston asettaman neuvottelukunnan toimikausi on nelivuotinen, 20.6.2012–19.6.2016. Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää yhteistyötä ja vuorovaikutusta kansalaisyhteiskunnan ja viranomaisten välillä. Neuvottelukunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja edustivat keskusjärjestöjä. 19 jäsentä varajäsenineen edustavat järjestöjä ja vapaata kansalaistoimintaa, tutkimusta sekä julkista hallintoa. Neuvottelukunnalla oli työnsä järjestämistä valmisteleva työvaliokunta sekä työryhmiä, verkosto ja raportoijia. Sihteeristönä toimivat oikeusministeriön tehtävään määräämät virkamiehet.

Valtioneuvoston asetuksen (269/2007 ja asetuksen muutos 1285/2011) mukaan kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan tehtävänä on ollut:

1. edistää yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta kansalaisyhteiskunnan ja viranomaisten kesken;
2. seurata kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristön muutoksia sekä tähän liittyen Euroopan unionin ja kansainvälistä kehitystä;
3. tehdä aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja kansalaisyhteiskuntapolitiikan kannalta tärkeiden osa-alueiden kehittämiseksi;
4. arvioida ministeriöiden kansalaisjärjestöstrategioita ja kansalaisten kuulemiskäytäntöjä;
5. seurata kansalaisjärjestöjä koskevien julkisen vallan päätösten johdonmukaisuutta ja ennakoitavuutta sekä tehdä aloitteita niiden kehittämiseksi;
6. tehdä aloitteita Suomen kansalliselle ja kansainväliselle kansalaisjärjestöjä koskevalle toimintalinjalle;
7. käynnistää selvitys-, tutkimus- ja kehittämishankkeita, edistää tutkimustoimintaa ja tutkimustulosten hyödyntämistä sekä tiedottaa hankkeiden ja tutkimusten tuloksista.

Asetuksen mukaisesti neuvottelukunnassa ovat edustettuina ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö ja ympäristöministeriö. Lisäksi neuvottelukunnassa on yksi edustaja keskeisistä liikuntajärjestöistä, lapsi- ja nuorisojärjestöistä, sivistys- ja kulttuurijärjestöistä, sosiaali- ja terveysjärjestöistä, ympäristö- ja asukasjärjestöistä, ihmisoikeus- ja tasa-arvojärjestöistä, vähemmistö- ja maahanmuuttajajärjestöistä sekä yrittäjäjärjestöistä sekä yksi kansalaisyhteiskunnan tutkimuksen edustaja. Asetusta muutettiin vuoden 2012 alusta siten, että neuvottelukunnassa on myös yksi vapaan kansalaistoiminnan edustaja ja yksi Suomen Kuntaliiton edustaja.

2 Toimikauden arviointi

2.1 Tiivistelmä

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANEn loppuarvioinnin tavoitteena on analysoida neuvottelukunnan työhön osallistuneiden odotuksia toiminnasta, arvioida onnistumisia sekä tuoda esille kehittämisehdotuksia, joita voidaan hyödyntää tulevan neuvottelukunnan toiminnan kehittämisessä. Loppuarviointi on luonteeltaan tulevaisuuteen suuntautuva itsearviointi, jota varten toteutettiin verkkokysely toimintaan osallistuneille jäsenille ja varajäsenille sekä KANEn työryhmissä ja raportoinnissa mukana olleille. Vastausaika oli 22.3.–6.4.2016. Kyselyyn vastasi 22 KANEn toimintaan osallistunutta henkilöä, joista noin puolet (10) oli KANEn varsinaisia jäseniä ja puolet (12) neuvottelukunnan toimintaan muuten osallistuneita, esimerkiksi raportoijia tai työryhmien jäseniä. Vastaaajista 14 edusti kansalaisjärjestöjä, 7 julkishallintoa ja yksi muuta tahoa. Tämän loppuarvioinnin tavoitteena on luoda kuva KANEn vuosien 2012–2016 toimikaudesta ja sen tuloksista sekä antaa suosituksia seuraavalle neuvottelukunnalle. Verkkokyselyn lisäksi arvioinnissa hyödynnetään neuvottelukunnan kokouksessa 1.3.2016 käytyä lähetekeskustelua, työvaliokunnan 22.4.2016 pidetyn kokouksen pohdintaa ja 11.5.2016 kokouksessa käytyä keskustelua. Suosituksia koottiin myös työryhmiltä.

KANEn tämän toimikauden onnistumisia ovat olleet erityisesti kansalaisyhteiskunnan ja sille tärkeiden kysymysten esillä pito hallinnossa ja poliittisessa päätöksenteossa. Neuvottelukunta on koonnut järjestöjen näkemyksiä ja tuonut niitä esiin lainvalmistelussa ja erilaisissa työryhmissä, joissa sillä on ollut edustus. Myös vuorovaikutuksen ja kumppanuuksien edistäminen erilaisten toimijoiden välillä on ollut KANEn vahvuuksia. Se on mahdollistanut yhteistyön toisaalta järjestöjen ja virkamiesten kesken ja toisaalta eri sektoreita edustavien järjestöjen välillä. Neuvottelukunta on onnistunut vaikuttamaan esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan edellytysten kehittämiseen ja kansalaisyhteiskuntaa koskettaviin lakihankkeisiin, kuten uuden kuntalain demokratiaosuuteen. Onnistuneena pidettiin myös hallitusohjelmatavoitteiden laatimis- ja viestimisprosessia. Vuorovaikutuksesta on ollut hyötyä niin kansalaisjärjestöille kuin hallinnollekin.

Verkkokyselyn perusteella KANEn toimintaa pidettiin pääasiassa hyvänä ja vaikuttavana, mutta toimintatavoissa nähtiin kehitettävää. Työryhmien määrä ja pitkät toimikaudet koettiin haasteellisiksi, koska toiminnan tavoitteet hämärtyivät harvakseltaan kokoontuneissa työryhmissä. Keskustelua ja vuorovaikutusta eri toimijoiden välillä pidettiin sinänsä tärkeänä, mutta konkreettisia lopputuloksia ja toimintaa kaivattiin nykyistä enemmän. Pysyvien työryhmien tilalle toivottiin enemmän ad hoc -tyyppistä toimintaa, jossa työryhmiä tai verkostoja perustettaisiin ajankohtaisten kysymysten pohjalta. Tähän tapaan toimineet alatyöryhmät saivatkin kiitosta. Lisäksi neuvottelukunnan työlle toivottiin enemmän kansallisen tason näkyvyyttä.

2.2 Toiminnan tavoitteet

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANEn visio kaudella 2012–2016 oli "inspiroiva ja vaikuttava kansalaisyhteiskunta". Kansalaisyhteiskunnalla viitataan yhteiskunnan niin sanottuun kolmanteen sektoriin, joka toimii valtion ja markkinoiden rinnalla. Tyypillisiä kansalaisyhteiskunnan toimijoita ovat erilaiset järjestöt, mutta niiden ohella on myös epämuodollisempia yhteiskunnallisia liikkeitä sekä vapaata ja järjestäytymätöntä kansalaistoimintaa. Kansalaisyhteiskunnalle on tyypillistä toimijoiden vapaaehtoisuus ja toiminnan oma-aloitteisuus ja yleishyödyllisyys.¹ Toimiva ja moniääninen kansalaisyhteiskunta on osa demokratiaa, sillä se vahvistaa kansalaisten osallistumista, tuottaa uusia toimintatapoja sekä vahvistaa luottamusta ja vastavuoroisuutta. Kansalaisyhteiskunta lisää hyvinvointia sekä tuottamalla palveluita että antamalla ihmisille osallistumisen kokemuksia. Kansalaisyhteiskunnan ja julkisen hallinnon yhteistyö edistää hyvää ja avointa hallintoa sekä tasa-arvoista osallistumista.²

Neuvottelukunnan toimikauden keskeiset tavoitteet olivat tiivistäen seuraavat:

- vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä;
- edistetään osallistumista ja hyvää hallintoa sekä
- tuodaan esiin järjestöjen ääni kuntauudistuksessa.

Toimintasuunnitelmassa nostettiin esiin osallistumisen ja hyvän hallinnon kehittäminen. Kansalaisyhteiskunnalle haluttiin antaa aiempaa paremmat mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa hallinnon prosesseihin. Suhteessa hallitusohjelmaan KANE on pitänyt tärkeänä sitä, ettei kansalaisyhteiskunnasta saa tulla vain julkisen hallinnon säästöjen toteuttamisen väline, vaan sen pitää tavoitella aitoa kumppanuutta hallinnon kanssa. Toimivan kansalaisyhteiskunnan tulee olla itseisarvo.

Edellisen, vuosina 2007–2011 toimineen, neuvottelukunnan loppusuositukset olivat tavoitteiden fokusointi ja toiminnan priorisointi, laajempi yhteistyö kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa sekä kansalaisyhteiskunnan näkyvyyden ja vaikuttavuuden parantaminen. Nämä huomioitiin myös nyt kautensa päättävän neuvottelukunnan toimintasuunnitelmassa ja sen toteutuksessa.

2.3 Toimintatavat

2.3.1 KANE yhteistyöfoorumina ja aloitteiden tekijänä

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE on pyrkinyt lisäämään kansalaisyhteiskunnan vaikuttavuutta muiden muassa laatimalla omat hallitusohjelmatavoitteensa, järjestämällä keskustelutilaisuuksia vaaleista puolueiden kanssa sekä tuottamalla eduskunnan kanssa kansalaisyhteiskunnan toimintaa käsittelevän koulutuksen kansanedustajien perehdytykseen. KANE on tavannut ministereitä ja Kuntaliiton johtoa. KANEa on myös pyydetty kuultavaksi valiokuntiin, jäseneksi erilaisiin

¹ Konttinen, Esa: "Kansalaisyhteiskunta". Jyväskylän yliopiston Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaalin verkkosivut osoitteessa <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kansalaisyhteiskunta>.

² Kepa: "Kansalaisyhteiskunta on osa demokratian ydintä". Kepan verkkosivut osoitteessa <https://www.kepa.fi/mika-kepa/periaatteet-ja-arvot/kansalaisyhteiskunta>.

työryhmiin ja puhujaksi seminaareihin. Lisäksi neuvottelukunta on antanut lausuntoja ja tehnyt aloitteita esimerkiksi rahankeräyslain uudistamisesta, rahapelifuusiosta, yhdistyslain muutoksista ja kuntalain kokonaisuudistuksesta.

Fokus toiminnassa oli toimintasuunnitelman mukaisesti kolmessa edellä mainitussa päätavoitteessa ja vision toteuttamisessa. Yksi keskeisistä tavoitteista oli parantaa kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kansalliseen valmisteluun ja päätöksentekoon.

KANEn viestintää on toteutettu pääasiassa sähköpostilla sekä verkkosivujen ja blogin kautta. Neuvottelukunta on pitänyt yhteyttä sidosryhmiinsä myös erilaisilla seminaareilla ja työpajoilla, joita on järjestetty esimerkiksi rahankeräyslain uudistamisesta, vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä sekä uudesta yhdenvertaisuuslaista yhteistyössä eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

Neuvottelukunta on kokoontunut yhteensä 15 kertaa, keskimäärin neljä kertaa vuodessa. Kokouksia järjestettiin oikeusministeriön lisäksi myös järjestöissä ja muissa ministeriöissä, joiden toimintaan vierailuilla myös tutustuttiin. Priorisointitavoitteen mukaisesti kokousten määrää vähennettiin edellisestä toimikaudesta, jolloin kokouksia oli kuusi tai seitsemän vuodessa. Kokoukset olivat ajankohtaisesti teemoitettuja, ja työryhmien asioita käsiteltiin ”asiat edellä” -tyyppisesti. Sekä varsinaiset että varajäsenet saivat osallistua kokouksiin asetuksessa määritellyin edellytyksin. Huomioitavaa on, että vaikka kokousten teemoja pidettiin tärkeinä, osallistuminen ei ollut aktiivisempaa kuin viime kaudella, ja myös tällä kaudella jäsenmuutokset olivat yleisiä.

Neuvottelukunta perusti toimikaudella kolme työryhmää ja yhden verkoston. Verkosto käsitteli kuntauudistusta ja työryhmät demokraatiapolitiikkaa, rahankeräyslain uudistamista (ns. ad hoc -työryhmä) sekä kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten vahvistamista. Näistä viimeinen jakaantui vielä kolmeen temaattiseen alatyöryhmään, jotka olivat järjestöjen taloudelliset toimintaedellytykset, uusi ja vapaamuotoinen kansalaistoiminta sekä vapaaehtoistoiminnan edellytysten kehittäminen. Muutos edelliseen toimikauteen oli, että työryhmissä oli mukana enemmän sellaisia järjestöjä ja vapaaehtoistoimijoita, jotka eivät olleet KANEn jäseniä.

Kuntauudistusverkosto tuki KANEn jäsenen työtä valtiovarainministeriön asettamassa kuntalain kokonaisuudistusta valmisteleavassa demokraatijaostossa. Demokraatiopolitiikkatyöryhmä puolestaan toimi hieman vajaat kaksi vuotta ja tuotti Järjestöt demokratiaa kehittämässä -raportin (2014)³ tausta-aineistoksi valtioneuvoston demokraatiopoliittiseen selontekoon.⁴ Raportin perustana oli työryhmän järjestämä työpaja demokratian haasteista ja kehittämistarpeista. Rahankeräyslakia ja joukkorahoitusta pohtinut ryhmä toimi ad hoc -tyyppisesti kolme kuukautta. Se järjesti seminaarin ja tuotti esityksen rahankeräyslain uudistamisesta.

Kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset -työryhmän toimikausi oli kolme vuotta, mutta alatyöryhmien kaudet tätä lyhyempiä. Työryhmä oli muun muassa osallistunut KANEn hallitusohjelmatavoitteiden laatimiseen, järjestänyt tilaisuuksia ja laatinut selvityksiä esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan esteistä ja koordinoinnista. Alatyöryhmistä järjestöjen taloudellisia toimintaedellytyksiä käsitellyt ryhmä seurasi toimin-

³ Oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 5/2014

⁴ Oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 14/2014

tyympäristön muutoksia ja tilasi selvityksen yleishyödyllisten yhteisöjen verotuksen kehittämisestä.

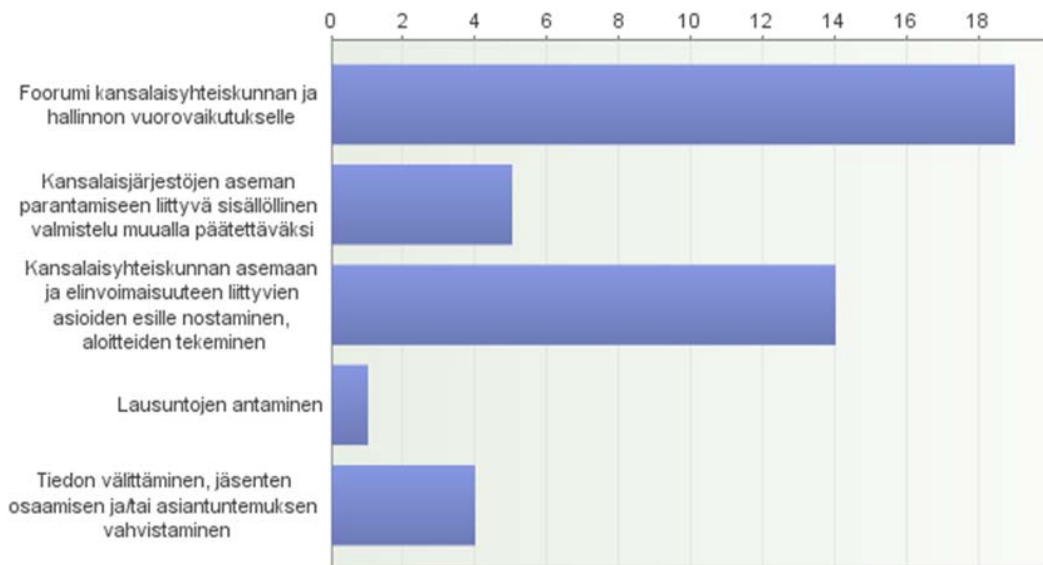
Muut työryhmät kokoontuivat tarpeen mukaan, mutta Kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset -työryhmä noin neljästä kuuteen kertaan vuodessa. Työryhmien puheenjohtajina toimivat järjestöjen edustajat ja niille osoitettiin tekninen sihteeri oikeusministeriöstä. Työryhmien toimintaa ja tavoitteita käsiteltiin työvaliokunnassa ja myös tapaamisia neuvottelukunnan puheenjohtajien kanssa järjestettiin.

Toimikauden mittaisiksi seurantateemoiksi valikoituivat säätiölain uudistaminen, järjestöjen verotuksen kehittäminen, hankintalain uudistaminen ja SGEI-palvelut, yhteiskunnallisen yrittäjyyden toimintamallin seuranta sekä vapaaehtoistoiminnan kehittäminen. Seurantateemoista raportoitiin KANELle tarpeen mukaan ja silloin kun asiassa oli tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Näin pyrittiin keventämään aiemmin raskaaksi osoittautunutta jaostotyöskentelyyn perustuvaa toimintamallia. Raportoijina toimivat niin KANEn jäsenet kuin ulkopuolisetkin toimijat. Lisäksi KANE on toiminut valtiovarainministeriön koordinoiman Avoimen hallinnon toimintaohjelman (OGP) yhtenä kansalaisyhteiskuntakumppanina, ja ajankohtaisista teemoista se on sittemmin seurannut tarkasti rahapeli-fuusion edistymistä.

Verkkokyselyyn vastanneet pitivät KANEn tärkeimpänä roolina kansalaisyhteiskunnan ja hallinnon kohtaamispaikkana toimimista. Lisäksi tärkeänä pidettiin kansalaisyhteiskunnan tarpeiden esillä pitämistä. KANEn nähdään siis olevan sekä yhteistyöfoorumi että aloitteiden tekijä ja keskustelun avaaja. Järjestöjen edustajat korostivat hieman enemmän kansalaisyhteiskunnan aseman ja toimintaedellytysten parantamista, kun taas hallinnon edustajille oli hieman tärkeämpää tiedon välittäminen ja asiantuntemuksen vahvistaminen.

9. Mikä mielestäsi on KANEn keskeisin rooli (valitse korkeintaan kaksi)?

Vastaajien määrä: 22

Voidaan todeta, että kyselyn tulokset ovat samansuuntaisia KANEn puolivälilykselyn (2014) kanssa. Kyselyyn vastasi tuolloin kahdeksan henkilöä, joista kolme toimi myös neuvottelukunnan jäsenenä. Myös puolivälilykselyn mukaan KANEn ensisijainen tehtävä on toimia vuorovaikutusfoorumina kansalaisyhteiskunnan ja hallinnon

välillä. Vastausten perusteella KANE on myös onnistunut tässä tavoitteessa, vaikka hallinnon ja järjestöjen näkökulmien yhteensovittaminen todettiin vaikeaksi, ja viranomaisten rooli neuvottelukunnassa on toisinaan koettu epäselväksi. Toivottiin, että kansalaisjärjestöjen näkökulma otettaisiin valmisteluissa huomioon eri puolilla hallintoa.

Kysyttäessä kauden puolivälissä tärkeimpiä asioita, jotka KANEn tulisi saada aikaan toimikautensa aikana, nostettiin esille hallitusohjelmaan vaikuttaminen esimerkiksi kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten parantamisen kannalta. Konkreettisesti tällä tarkoitettiin esimerkiksi lupaprosessien sujuvoittamista rahankeräysoissa, viranomaisroolin ja -tehtävien selkeyttämistä suhteessa tehtävien ulkoistamiseen kolmannen sektorin toimijoille, sekä toisaalta kolmannen sektorin ja yksityisen sektorin roolien ja asemien selkeyttämistä.

2.3.2 Työryhmien toiminta ja ongelmat jäsenten sitoutuneisuudessa

Verkkokyselyyn vastanneista puolet (11) piti työryhmien ja raportointiteemojen määrää sopivana. Seitsemän vastaajaa piti määrää liian suurena, koska työryhmien toiminta on ollut osittain päällekkäistä. Määrää pitivät useammin sopivana sellaiset vastaajat, jotka eivät olleet KANEn varsinaisia jäseniä. Jäsenet taas pitivät työryhmien määrää suurena. Eroa selittää se, että varsinaisen neuvottelukunnan ulkopuoliset vastaajat toimivat itse usein vain yhdessä työryhmässä, eivätkä ehkä olleet tietoisia muiden työryhmien toiminnasta samalla tavoin kuin neuvottelukunnan jäsenet.

Kyselyn mukaan ongelmana nähtiin työryhmien pitkät kaudet, jolloin tavoitteiden selkeys ja toimijoiden motivaatio kärsivät. Määräaikaisissa, ns. ad hoc -työryhmissä toiminnan tavoitteet olivat selkeämmät kuin pidemmän toimikauden ryhmissä. Vastauksissa toivottiin työryhmien säännöllisempää kokoontumista ja verkostojen tiheämpiä tapaamisia. Huomionarvoista on, että vain noin joka neljäs vastaaja piti työryhmien ja verkostojen toimintaa ja raportointia riittävänä. Ongelmana nähtiin työryhmien toimeksiantojen epätarkkuus, puheenjohtajien ja jäsenten vähäinen sitoutuminen, liian niukka tiedottaminen, epäsäännöllinen kokoontuminen, liian pitkät toimikaudet sekä konkreettisten aikaansaannosten vähäisyys. Kyselyyn vastanneista KANEn varsinaiset jäsenet korostivat enemmän työryhmien tavoitteiden epäselvyyttä ja toiminnan vähäisiä tuloksia, toimintaan muuten osallistuneet taas erityisesti tiedottamisen ongelmia. Vastausten mukaan tieto ei siis kulkenut erityisen hyvin pelkästään työryhmissä mukana olleille, jotka jäivät jossain määrin syrjään neuvottelukunnan sisäisestä viestinnästä. Neuvottelukunnan puheenjohtajien ja sihteeristön roolit sen sijaan ovat kyselyn tulosten perusteella olleet varsin selkeät, eikä KANEn aseuksessa tai kokoonpanossa nähty suuria muutostarpeita.

KANEn toimintaan kuluneella kaudella osallistuneet pitivät hyvänä toimintatapana tavoitteiden fokusointia ja keskittymistä muutamaankonkreettiseen teemaan, kuten kuntalain kokonaisuudistukseen ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten kehittämiseen. Vastaajat pitivät hyvänä ratkaisuna sitä, että tiettyyn asiaan syventyneet työryhmät hyödynsivät työssään myös ulkopuolisia asiantuntijoita ja neuvottelukunnan ulkopuolelta tulleita kansalaisyhteiskunnan edustajia. Tätä pidettiin tärkeänä, koska varsinaiseen neuvottelukuntaan mahtuu vain rajallinen määrä jäseniä, eikä kansalaisyhteiskunnan moninaisuus tule siten täysin edustetuksi. Tiettyyn konkreettiseen kysymykseen keskittyneet työryhmät ja alatyöryhmät saivat myös enemmän aikaa, ja niiden toimintaan oltiin tyytyväisiä. Jatkossa toivottiin mahdollisuutta myös

työpajatyöskentelyyn, jossa tiettyyn kysymykseen olisi mahdollisuus syventyä vielä enemmän. Työpajoihin voisi kutsua tietystä kysymyksestä kiinnostuneita kansalaisyhteiskunnan toimijoita vielä nykyistä laajemmin. Sekä verkkokyselyssä että neuvottelukunnan 1.3.2016 pidetyssä kokouksessa myös vierailuluennot ja verkkoaivoriihet saivat kannatusta.

Kyselyssä jäsenten sitoutumista toimintaan pidettiin liian heikkona. Huomiota kiinnitettiin jäsenten tiheään vaihtuvuuteen, mikä usein vei keskustelun takaisin alkupisteeseen varsinkin, kun väistyvä jäsen ei useinkaan ollut perehdyttänyt seuraajaansa neuvottelukunnan toimintaan. KANEn työvaliokunnan näkemyksen mukaan jäsenten sitoutumattomuus toimintaan on ollut myös suurimpia syitä työryhmien ongelmiin. Niiden jäsenillä ja puheenjohtajilla ei ole ollut tarpeeksi aikaa kokouksiin tai muuhun työskentelyyn. Osallistuvampaan toiminnan suunnitteluun perustuva toimintapa antoi työryhmän jäsenille mahdollisuuden tuoda omalle organisaatiolleen tärkeitä asioita agendalle, ja esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan kehittämisen alatyöryhmässä tämä toimikin hyvin, mutta edellytti siis vahvaa sitoutumista toimintaan. Kaikki työryhmät eivät pystyneet muodostamaan yhteistä näkemystä ryhmän toiminnan tavoitteista. Joissakin tapauksissa haluttiin poiketa alkuperäisistä toimeksiannoista.

Niin neuvottelukunnassa kuin työryhmissäkin on ollut myös jäseniä, jotka eivät juuri ole kokouksiin osallistuneet. Järjestöjen varsinaisten jäsenten osallistumisprosentin mediaani oli 47 prosenttia ja varajäsenten 13 prosenttia. Ministeriöiden varsinaisten jäsenten mediaani oli puolestaan 50 prosenttia ja varajäsenten 23 prosenttia. Vaihtelu oli kuitenkin suurta, sillä aktiivisimmat jäsenet osallistuivat yhteentoista kokoukseen viidestätoista, kun taas osa jäsenistä ei tullut yhteenkään kokoukseen. Näin ollen myös tiettyjen sektoreiden tai teemojen nouseminen neuvottelukunnan käsitteilyyn ei ole toteutunut sillä tavalla kuin oli toivottu.

2.3.3 Toiveena dynaamisempi toimintamalli

KANEn toimintatapojen ongelmia ovat kyselyyn vastanneiden mukaan olleet byrokrattisuus, jähmeys ja tavoitteiden epäselvyys. Toiminnan dynaamisuuden lisäämiseksi toivottiin, että jatkossa pohdittaisiin radikaalejakin muutoksia toimintatapoihin. Myös 1.3.2016 pidetyssä neuvottelukunnan kokouksessa nousi esiin samankaltaisia pohdintoja toimintatapojen muutostarpeesta. Lähetekeskustelussa muun muassa ehdotettiin, että osallistumistapoja voisi muuttaa jatkossa kevyemmiksi ja vähemmän aikaa vieviksi. Neuvottelukunta ja sen työryhmät ovat tosin jo nyt kokoontuneet ensimmäistä toimikautta harvemmin. Toisaalta 11.5.2016 järjestetyn neuvottelukunnan kokouksen arviointityöpajassa pidettiin nykyistä kokousten määrää tai jopa niiden lisäämistä kannatettavana. Samalla esitettiin neuvottelukunnan jäsenten parempaa sitouttamista kokouksen asioiden valmisteluun osin työryhmien sijasta. Kokousten ja keskustelujen lisäksi yleisesti toivottiin enemmän aktiivista toimintaa kansalaisyhteiskunnan hyväksi.

Yhdessä vastauksessa kritisoiitiin myös järjestöjen keskittymistä oman edun ajamiseen sen sijaan, että kansalaisyhteiskuntaa ajateltaisiin kokonaisuutena. Myös järjestöjen ja viranomaisten vastakkainasettelu neuvottelukunnan toiminnassa nousi kyseisessä vastauksessa esiin ja sen nähtiin vaikeuttavan päätösten ja toiminnan aikaansaamista. Toisaalta KANEn tehtävä on nimenomaan olla vuoropuhelun paikka ja etsiä kompromisseja, vaikka se olisikin toisinaan hidasta.

Edellisen neuvottelukunnan arviointikyselyyn pyydettiin vastauksia vain varsinaisilta jäseniltä. Tässä arvioinnissa vastauksia pyydettiin myös KANEn työryhmiin varsinaisen neuvottelukunnan ulko-puolelta osallistuneilta. Vastaukset olivat pääasiassa hyvin samansuuntaisia sekä neuvottelukunnan jäsenillä että muilla toimintaan osallistuneilla. Neuvottelukunnan ulkopuoliset vastaajat näkivät kuitenkin tiedottamisessa suurempia ongelmia kuin varsinaiset jäsenet, mikä kertonee erityisesti työryhmien viestinnän haasteista.

2.4 Toiminnan tulokset

2.4.1 Vuoropuhelu ja kohtaamiset tärkeitä

Verkkokyselyyn vastanneet näkivät KANEn noudattaneen toimintasuunnitelmaansa hyvin kaudella 2012–2016. Puolet vastaajista (12) oli sitä mieltä, että toiminnan tavoitteet on saavutettu hyvin. Suurin osa (17) piti KANEn vaikuttavuutta kohtuullisena, ja vain neljä arveli vaikuttavuuden olleen heikkoa. Toisaalta vain yksi piti toimintaa hyvin vaikuttavana. Vastauksissa ei ollut suurta eroa sen mukaan, edustiko vastaaja järjestöä vai julkishallintoa, mutta järjestöjen edustajat painottivat hieman enemmän järjestöjen toimintaedellytysten turvaamista poliittisessa päätöksenteossa, kun taas viranomaiset kiinnittivät hieman enemmän huomiota vuoropuhelun tärkeyteen.

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta on onnistunut vakiinnuttamaan roolinsa kansalaisyhteiskunnan ja hallinnon kohtaamispaikkana, mistä nähtiin olevan aitoa hyötyä kummallekin osapuolelle. Kansalaisyhteiskunnalle KANE on ollut tärkeä foorumi sille tärkeiden asioiden eteenpäin viemiseen, kun taas hallinto saa neuvottelukunnan kautta helposti tietoa monimuotoisen järjestökentän toiveista ja tarpeista. Tieto kulkee siis kumpaankin suuntaan. Lisäksi neuvottelukunta on mahdollistanut eri sektoreilla toimivien järjestöjen kohtaamisen ja yhteistyön. Tärkeänä pidettiin myös sitä, että neuvottelukunnassa ovat edustettuina useat eri hallinnonalat. KANE saikin kyselyssä kiitosta vuorovaikutussuhteiden ja kumppanuuksien luomisesta ja ylläpidosta. Erityisesti sen nähtiin onnistuneen lisäämään hallinnon ja virkamiesten tietoisuutta järjestökenttää kiinnostavista kysymyksistä. Tärkeänä pidettiin myös, että KANE on onnistunut välittämään tietoa järjestöjen asiantuntijuudesta monissa kysymyksissä ja luonut näin pohjaa järjestöjen ja hallinnon kumppanuuksille ja yhteistyölle.

2.4.2 Vaikutukset poliittiseen päätöksentekoon

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE on onnistunut kokoamaan kansalaisyhteiskunnan näkemyksiä ja tuomaan niitä esiin poliittisessa päätöksenteossa. Hallinnon prosesseihin on ollut helpompi vaikuttaa neuvottelukunnan kautta. Konkreettisista asiakysymyksistä verkkokyselyssä nousi esiin tyytyväisyys uuteen kuntalakiin, jonka valmistelussa KANE oli aktiivisesti mukana. Sen nähtiin edistävän demokraattisuuden toteutumista ja kansalaisyhteiskunnan asemaa kuntatasolla. Samoin oltiin tyytyväisiä KANEn aktiivisuuteen rahankeräyslain uudistuksen valmistelussa. Kolmas tärkeänä pidetty onnistuminen oli KANEn panos vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytysten kehittämisessä.

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnalla oli myös omat hallitusohjelmatavoitteensa. Uuden hallituksen ohjelmaan esitettiin kirjauksia seuraavista aiheista:

- parannetaan julkisen vallan ja kansalaisyhteiskunnan vuorovaikutusta;
- turvataan kansalaisyhteiskunnan taloudelliset toimintaedellytykset;
- vahvistetaan epämuodollista ja vapaamuotoista kansalaistoimintaa;
- kehitetään palvelujärjestelmää ja
- vahvistetaan yhdenvertaista osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta.

Hallitusohjelmassa mainitaankin tavoite järjestyön ja vapaaehtoistoiminnan helpottamisesta normeja purkamalla, hallinnollista taakkaa keventämällä ja lupaprosesseja sujuvoittamalla. Kansalaisten osallisuutta luvataan tukea. Kokeilukulttuurissa aiotaan hyödyntää kansalaislähtöisiä toimintatapoja. Toisaalta 1.3.2016 pidetyssä neuvottelukunnan kokouksessa nousi pohdintoja siitä, miten KANEn vaikuttavuutta todella voitaisiin mitata. Neuvottelukunta on mukana vaikuttamassa monissa prosesseissa, mutta sen vaikutusvaltaa ja osuutta lopputuloksessa, esimerkiksi hallitusohjelmassa, on vaikea määritellä täsmällisesti. Hallitusohjelman lisäksi KANE on kuitenkin pyrkinyt vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoon muillakin tavoilla, esimerkiksi tapaamalla ministereitä ja järjestämällä kansanedustajille perehdytyksen heti hallituskauden alussa. Näissä tapaamisissa kansalaisyhteiskunnan viestiä on voitu viedä poliittisille päättäjille henkilökohtaisesti. Hallinnolliseen valmisteluun neuvottelukunta on pyrkinyt vaikuttamaan lausuntojen kautta, ja esimerkiksi rahankeräyslain uudistuksessa KANEn näkemys nimenomaisesti huomioitiin hallituksen esityksen perusteissa. Jäsenten tyytyväisyys monien lakihankkeiden etenemiseen kertoo osaltaan toiminnan onnistumisesta.

2.4.3 Näkyvyys suurelle yleisölle

Verkkokyselyssä toivottiin erityisesti näkyvyyttä valtakunnallisella tasolla, ei vain hallinnon sisällä. Kritiikkiä neuvottelukunta sai toiminnan vähäisestä näkymisestä ulospäin. Tärkeinä pidettyjen poliittisten tapaamisten ohelle kaivattiin rohkeampaa julkista keskustelua. Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE voisi esimerkiksi laatia enemmän julkaisuja ja järjestää seminaareja ja keskustelutilaisuuksia niin laajemmalle yleisölle kuin poliittisille päättäjillekin. Toiminta halutaan tuoda "ulos koushuoneista". Jatkossa KANEn toivottiin tekevän aktiivisempaa yhteistyötä muiden neuvottelukuntien kanssa ja huomioivan toiminnassaan paremmin myös pienet järjestöt. Vastauksissa toivottiin myös, että KANE voisi hyödyntää nykyistä enemmän jo olemassa olevia prosesseja ja tuoda niissä esiin kansalaisyhteiskunnan näkökulmaa sen sijaan, että toimintaa lähdettäisiin kehittämään alusta asti työryhmissä.

KANE teki kuluneella kaudella linjauksen, jonka mukaan toiminta keskittyy ennen kaikkea vaikuttamaan hallinnolliseen valmisteluun ja poliittiseen päätöksentekoon. Arviointikyselyssä jotkut jäsenet kaipasivat KANElle lisää myös valtakunnallista näkyvyyttä, mutta toisaalta keskusteluissa on pohdittu, mitä hyötyä näkyvyydestä olisi. Todettiin, että KANEn sinänsä ei välttämättä tarvitse olla erityisen näkyvä, kunhan sille tärkeät asiat saavat näkyvyyttä. Tämä nähtiin ensisijaisesti järjestöjen itsensä tehtäväksi. Huomioon kannattaa ottaa myös KANEn viestintäkyselyn (2013) tulokset, joiden mukaan neuvottelukunnan jäsenet olivat valmiita levittämään tietoa sidosryhmilleen, mutta kysyttäessä mahdollisuuksia osallistua tiedon tuottamiseen tai viestinnän tehostamiseen oli vastausten hajonta paljon suurempaa.

Neuvottelukunnan kokouksessa 1.3.2016 käydyn keskustelun johtopäätöksenä puheenjohtaja esitti, että jatkossa olisi hyvä pohtia jäsenten sitouttamista ja siihen mahdollisesti liittyviä toimintatapojen muutoksia. Neuvottelukunnan vaikuttavuushan on lopulta pitkälti kiinni sen jäsenten aktiivisuudesta. Samoin toiminnan prioriteetit olisi hyvä määritellä vielä nykyistä tarkemmin. Myös KANEn näkyvyyttä julkisuudessa ja neuvottelukunnassa käytyjen keskustelujen muuttamista arjessa näkyviksi tuloksiksi tulee pohtia. Toisaalta kokouksessa tuotiin monen jäsenen suulla esille tyytyväisyys KANEn toimintaan ja erään jäsenen mukaan ”jos KANEa ei olisi, sellainen tulisi heti perustaa”.

3 Suosituksia seuraavalle kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnalle

Nyt kautensa päättävä neuvottelukunta sai jäsenistöltään melko samansuuntaista palautetta kuin ensimmäinenkin KANE. Toimintaa on onnistuttu fokusoimaan, mutta tavoitteiden priorisoinnissa on edelleen kehitettävää. Myös yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden kanssa voisi entisestään lisätä ja sitoutumista toimintaan kannustaa. Seuraavassa on esitetty neuvottelukunnan suositukset seuraajalleen.

KANEn on syytä jatkossakin pitää yllä hyvää keskusteluilmapiiriä eri yhteiskunnan toimijoiden välillä. Kansalaisyhteiskunnalle tärkeistä asioista on voitava keskustella hyvässä hengessä, vaikka toimijoilla olisikin asioista erilaisia näkemyksiä. Tärkeää on avoimen ja läpinäkyvän hallinnon ja päätöksenteon edistäminen, kuten kuulemis- ja vuorovaikutuskäytäntöjen kehittäminen. Kuulemisilla tulisi olla aitoa vaikutusta päätöksentekoon, ja etenkin suurissa päätöksissä kansalaisyhteiskuntaa tulisi osallistaa laajasti. Seuraavalla kaudella KANEn tulisi jatkaa yhteistyötä Avoimen hallinnon toimintaohjelman kanssa ja osallistua myös valtioneuvoston demokratiapoliittisen toimintasuunnitelman laatimiseen.

Hallitusohjelmaan ja siihen liittyviin prosesseihin vaikuttaminen olisi erityisen tärkeää. Tulevien hallitusohjelmavoittojen luomisessa KANEn tulisi kiinnittää huomiota esimerkiksi ministeriöiden tulevaisuuskaustityöhön. Tällä hallituskaudella KANEn tulisi seurata hallitusohjelman, hallituksen kärkihankkeiden ja reformien toteutumista kansalaisyhteiskunnan näkökulmasta. Seurattavia teemoja ovat esimerkiksi kuntien tehtävien väheneminen, digitalisaatio sekä kokeilukulttuuri ja normien purku.

Byrokratian vähentämiselle ja järjestöjen hallinnollisen taakan keventämiselle on tarvetta, esimerkiksi selkeämmillä julkisten avustusten hakuprosesseilla ja neuvonnalla sekä käytäntöjen yhtenäistämällä. Tätä pitäisi tarkastella mm. meneillään olevassa rahapelifuusioprosessissa sekä lupaprosesseja keventämällä. KANE seuraa tiiviisti rahapelifuusion etenemistä ja voisi olla voimakkaammin osallisena sen seuraavissa vaiheissa. Uuden yhtiön toimintaa ja käytäntöjä tulee seurata ja arvioida toiminnan edetessä. KANEn olisi myös jatkettava rahankeräyslain uudistuksen seurantaan, jos lakihankkeen valmistelu aloitetaan uudestaan.

Tavoitteena on, että yleishyödyllisten yhteisöjen verotuksellinen asema säilyisi, käytännöt selkiytyisivät ja olisivat läpinäkyvämpiä. KANEn tulisi heti uudella toimikaudellaan jatkaa osaltaan asian valmistelua KANEn aiemmat aihetta koskevat selvitykset huomioon ottaen. Lisäksi KANEn tulisi aktiivisesti olla mukana hallitusohjelmaan kirjatussa säätiöiden ja yhdistysten verokohtelun selvittämisessä sekä verohallinnon yhdistysveroinfoissa.

Kuluneella kaudella seurattiin tarkasti järjestöjen taloudellisten toimintaedellytysten toteutumista. Tätä seurantaan on syytä jatkaa, koska aihe on kansalaisyhteiskunnan toiminnan turvaamisen kannalta hyvin keskeinen. Huomiota tulisi kiinnittää paitsi järjestöjen toiminnan rahoitukseen, ja uusien rahoitusmuotojen kehittämiseen, myös niiden tuottamien palvelujen turvaamiseen. Kansalaisyhteiskunta ja sen toimintaedellytykset on huomioitava myös rakenneuudistusprosesseissa, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ja hankintalain uudistuksessa. Uudistusten olisi helpotettava järjestöjen toimintaa, ei vaikeutettava. KANEn tulisi seurata myös maakunta-

uudistusta, ja osallistua kumppanina yhteistyöhön hallituksen Tulevaisuuden kunta - reformissa. Tavoitteena on kansalaisyhteiskunnan osallisuuden ja toimintaedellytysten huomioiminen sekä selkeä hallinto maakunnissa. Lisäksi KANEn tulisi osallistua hallituksen aluekehittämispäätöksen toteutukseen vuosina 2016–2019.

Paikallisten ja pienten järjestöjen asemaan sekä kumppanuuksien kehittämiseen on syytä kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Vapaaehtoistoimintaa tulisi edistää jatkossakin, ja KANEa onkin ehdotettu työtä koordinoivan valtioneuvoston demokratiaverkoston kumppaniksi. Lisäksi KANEn kannattaa jatkaa Kuntaliiton kanssa yhteistyössä suositusten luomista kunnille siitä, miten kunnat voivat luoda toimintaedellytyksiä järjestöille.

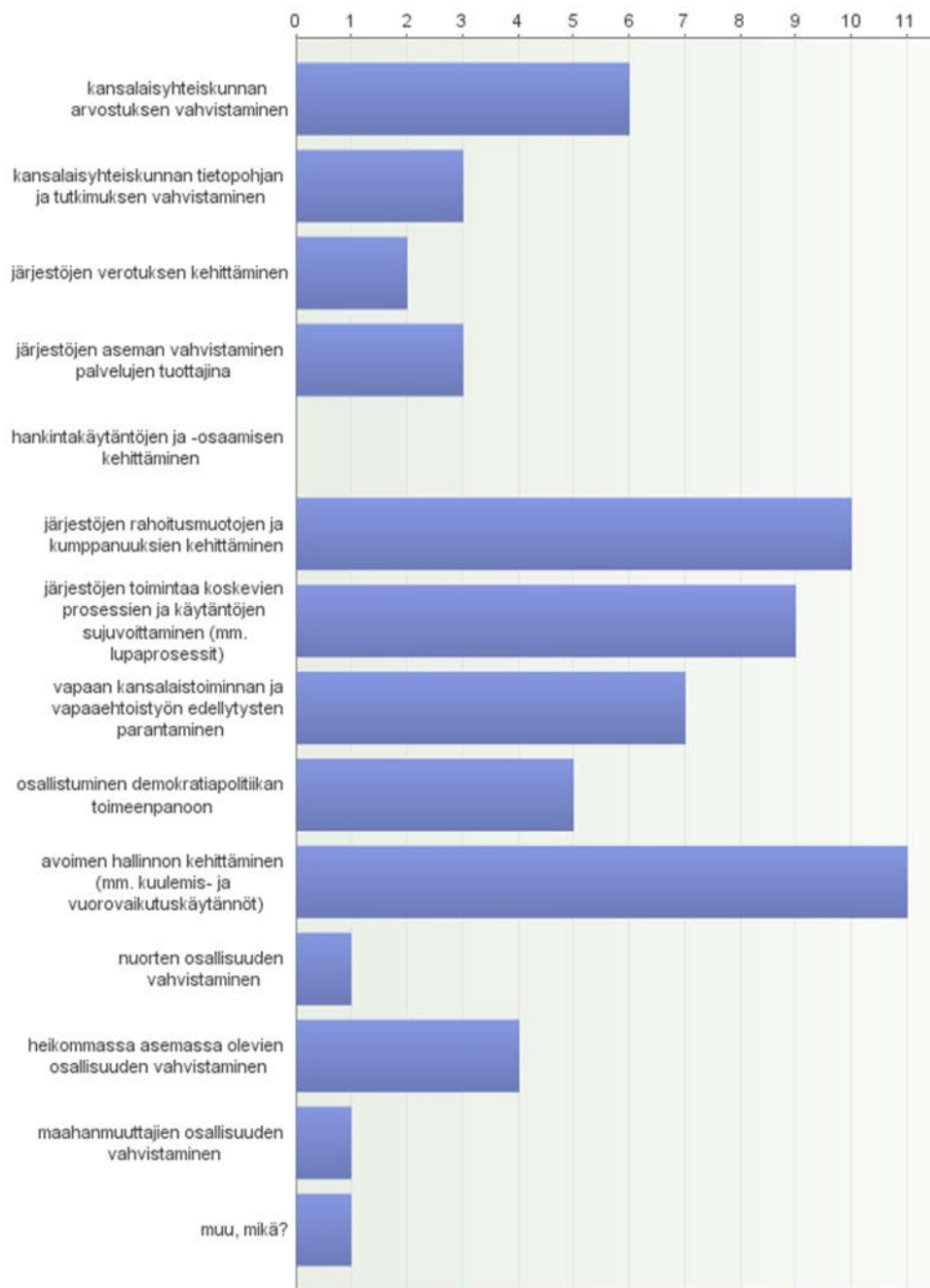
KANEn tulisi huomioida seuraavalla kaudella erityisesti heikommassa asemassa olevat, nuoret ja maahanmuuttajat. Neuvottelukunnan toivotaan tukevan yhdenvertaisuustyötä sekä aktiivista kansalaisuutta ja demokratiakasvatusta. Lisäksi työryhmiltä ja järjestöiltä tullessa suosituksissa toivottiin, että KANE kiinnittää huomiota myös kansalaisyhteiskunnan ylikansallisiin ulottuvuuksiin, sillä globaalit tapahtumat vaikuttavat myös kotimaisen kansalaisyhteiskunnan toimintaan. KANE voisi osallistua hyvien toimintakäytäntöjen etsimiseen ja jakamiseen.

KANEn asetuksessa tai kokoonpanossa ei nähty suuria muutostarpeita. Toimintatapojen suhteen nykyinen neuvottelukunta suosittelee seuraajilleen selkeiden työtapojen sopimista heti toimikauden alussa. Lisäksi neuvottelukunnan agenda olisi hyvä määritellä mahdollisimman selkeästi heti toimikauden alussa, sallien kuitenkin ad hoc -tyyppinen reagointi.

Myös sisäiseen viestintään ja uusien jäsenten perehdyttämiseen on syytä kiinnittää huomiota ja jo hakuprosessissa tulisi painottaa jäsenten sitoutumista toimintaan. Jatkossa olisi hyvä perustaa työryhmiä vain tarpeen mukaan, esimerkiksi johonkin tiettyyn lainsäädäntöhankkeeseen liittyen. Jos muita työryhmiä perustetaan, niiden toimeksiantojen on oltava nykyistä selkeämpiä. Nykyistä kokousten määrää on pidetty kannatettavana. Samalla on esitetty, että neuvottelukunnan jäseniä voisi sitouttaa kokouksen asioiden valmisteluun nykyistä enemmän, ja valmistelua voisikin osittain siirtää työryhmiltä neuvottelukunnan jäsenille.

Aloitteiden ja lausuntojen antaminen on edelleen tarkoituksenmukainen vaikuttamiskeino, samoin seminaarien ja verkkoavoriihien järjestäminen. Ministeriötapaamisia tulisi jatkaa ja laajentaa vaikuttajatapaamisiksi, joissa voitaisiin tavata muitakin asiantuntijoita ja päätöksentekijöitä kasvokkain. Myös vuosittain vaihtuvia vaikuttamistee- moja tulisi harkita. Kansalaisyhteiskunnalle tärkeitä asioita on syytä nostaa julkiseen keskusteluun, mutta niiden viestimisessä pääpainon tulisi olla järjestöjen omissa kanavissa ja yhteyksissä.

14. Mihin painopistealueisiin KANEn tulisi jatkossa kiinnittää erityistä huomiota (kolme tärkeintä)?
 Vastaajien määrä: 21

LIITTEET

Liite I: Asettamispäätös ja kokoonpanossa tapahtuneet muutokset

Asettamispäätös 21.6.2012

OM 3/021/2012

KANSALAISSYHTEISKUNTAPOLITIIKAN NEUVOTTELUKUNNAN ASETTAMINEN

Asettaminen	Valtioneuvosto on 20.6. asettanut kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan perustuen valtioneuvoston asetukseen kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnasta (269/2007) sellaisena kuin sen neuvottelukunnan kokoonpanoa koskeva 3 § on muutettuna asetuksella 1285/2011.
Toimikausi	20.6.2012–19.6.2016
Tausta	Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan asettaminen perustuu valtioneuvoston asetukseen kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnasta (269/2007) sellaisena kuin sen neuvottelukunnan kokoonpanoa koskeva 3 § on muutettuna asetuksella 1285/2011. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan neljäksi vuodeksi kerrallaan.
Tarkoitus	Neuvottelukunnan tarkoituksena on edistää kansalaisyhteiskunnan ja viranomaisten välistä yhteistyötä.
Tehtävät	Neuvottelukunnan tehtävänä on: <ol style="list-style-type: none">1) edistää yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta kansalaisyhteiskunnan ja viranomaisten kesken;2) seurata kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristön muutoksia sekä tähän liittyen Euroopan unionin ja kansainvälistä kehitystä;3) tehdä aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja kansalaisyhteiskuntapolitiikan kannalta tärkeiden osa-alueiden kehittämiseksi;4) arvioida ministeriöiden kansalaisjärjestöstrategioita ja kansalaisten kuulemiskäytäntöjä;5) seurata kansalaisjärjestöjä koskevien julkisen vallan päätösten johdonmukaisuutta ja ennakoitavuutta sekä tehdä aloitteita niiden kehittämiseksi;6) tehdä aloitteita Suomen kansalliselle ja kansainväliselle kansalaisjärjestöjä koskevalle toimintalinjalle;7) käynnistää selvitys-, tutkimus- ja kehittämishankkeita, edistää tutkimustoimintaa ja tutkimustulosten hyödyntämistä sekä tiedottaa hankkeiden ja tutkimusten tuloksista.

Toiminnan järjestäminen

Neuvottelukunta kokoontuu puheenjohtajan tai jos tämä on estynyt, varapuheenjohtajan kutsusta. Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun saapuvilla on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä. Asiat päätetään yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Jos äänet menevät tasan, asian ratkaisee se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

Neuvottelukunnalla on pääsihteeri, jonka oikeusministeriö määrää. Neuvottelukunta päättää muista toimintansa järjestämisestä koskevista menettelytavoista. Neuvottelukunnalla voi olla jaostoja asioiden valmistelua varten. Neuvottelukunnan jäsenille, sihteerille sekä asiantuntijoille maksettavista palkkioista ja kustannusten korvaamisesta päättää oikeusministeriö.

Neuvottelukunnan kokoonpano

Puheenjohtaja: puheenjohtaja Hanna-Mari Manninen, Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry

Varapuheenjohtaja: pääsihteeri Vertti Kiukas, SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry

Jäsenet (henkilökohtainen varajäsen suluissa):

yksikön päällikkö Pirkko-Liisa Kyöstiä, kansalaisjärjestöyksikkö, ulkoasiainministeriö
(apulaisosastopäällikkö Jari Sinkari, viestintä- ja kulttuuri-osasto, ulkoasiainministeriö)

johtaja Johanna Suurpää, demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö, oikeusministeriö
(lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen, lainvalmisteluosasto, oikeusministeriö)

kulttuuriasianneuvos Esa Pirnes, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö
(opetusneuvos Armi Mikkola, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö)

päällikkö Tarja Mankkinen, sisäisen turvallisuuden sihteeristö, sisäasiainministeriö
(ylitarkastaja Peter Kariuki, oikeusyksikkö, sisäasiainministeriö)

johtaja Kari Ilmonen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto, sosiaali- ja terveysministeriö
(ylitarkastaja Markus Seppelin, hallinto- ja suunnitteluosasto, sosiaali- ja terveysministeriö)

työmarkkinaneuvos Päivi Järviemi, tieto-osasto, tutkimus- ja ennakointiryhmä, työ- ja elinkeinoministeriö (neuvotteleva virkamies Seppo Kangaspunta, tieto-osasto, tutkimus- ja ennakointiryhmä, työ- ja elinkeinoministeriö)

finanssineuvos Marja Granlund, henkilöstö- ja hallintopoliitiikan osasto, valtiovarainministeriö (neuvotteleva virkamies Inga Nyholm, kunta- ja aluehallinto-osasto, valtiovarainministeriö)

lainsäädäntöjohtaja Riitta Rönn, kansliapäällikön esikunta, ympäristöministeriö (lainsäädäntöneuvos Marja Mäntynen, rakennetun ympäristön osasto, ympäristöministeriö)

erityisasiantuntija Päivi Kurikka, kuntakehitys- ja tutkimus, Suomen Kuntaliitto ry (johtava lakimies Heikki Harjula, lakiasiat, Suomen Kuntaliitto ry)

dosentti Pertti Lappalainen, kansalaisyhteiskunnan asiantuntijuuden maisteriohjelma, Jyväskylän yliopisto (rehtori Jorma Niemelä, Diakonia-ammattikorkeakoulu Diak)

johtaja Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät ry (viestintäpäällikkö Johanna Sipola, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA ry)

pääsihteeri Teemu Japissan, Suomen Liikunta ja Urheilu ry (kehittämiskoordinaattori Sari Virta, Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry)

ohjelmajohtaja Hanna Heinonen, Lastensuojelun Keskusliitto ry (toiminnanjohtaja Tuija Sivonen, Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry)

toiminnanjohtaja Sari Aalto-Matturi, Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry (pääsihteeri Sakari Karjalainen, Suomen Syöpäyhdistys – Cancerföreningen i Finland ry)

toimitusjohtaja Stefan Mutanen, Samfundet Folkhälsan i svenska Finland rf (rehtori Björn Wallén, Svenska studiec centralen)

liittovaltuuston puheenjohtaja Tuire Laurinolli, Suomen luonnonsuojeluliitto ry (pääsihteeri Pentti Lemmetyinen, Suomen Settlementiliitto ry)

hallituksen varajäsen Milja Saari, Naisjärjestöt Yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry (järjestöjohtaja Merja Heikkonen, Näkövammaisten Keskusliitto ry)

hallituksen jäsen Pekka Hippi, Seksuaalinen tasavertaisuus - Sexuellt likaberättigande - Seta ry (varapuheenjohtaja Abdirahim Hussein, Pääkaupunkiseudun monikulttuurijärjestöjen yhteistyöverkosto Moniheli ry)

HM Leo Stranius, vapaan kansalaistoiminnan edustaja (VTK Erkki Perälä, vapaan kansalaistoiminnan edustaja)

Kustannukset

Neuvottelukunnan kustannukset maksetaan momentilta 25.01.01.4 (OM/komiteoiden ja neuvottelukuntien menot).

Säädösperusta

Valtioneuvoston asetus kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnasta (269/2007)

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukuntaa koskevan asetuksen 3 §:n muutos (voimaan 1.1.2012)

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
Neuvotteleva virkamies Kaisa Tiusanen

JAKELU

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan puheenjohtajisto, jäsenet, varajäsenet ja sihteeristö

Nimi	Nimike	Työnantaja	Rooli	Toimikausi alkupvm.	Toimikausi loppupvm.	Tilalle	Nimike
Granlund, Marja	finanssineuvos	henkilöstö- ja hallintopoliittikan osasto, valtiovarainministeriö	jäsen	20.6.2012	22.4.2013	Inga Nyholm, valtiovarainministeriö	neuvotteleva virkamies
Hippi, Juha-Pekka	puheenjohtaja	Seksuaalinen tasavertaisuus - Sexuellt likaberättigande - Seta ry	jäsen	20.6.2012	5.5.2014	Viima Lampinen, Seta ry	hallituksen jäsen
Kariuki, Peter	ylitarkastaja	oikeusyksikkö, sisäasiainministeriö	varajäsen	20.6.2012	11.2.2015	Eero Koskenniemi, sisäministeriö	hallitusneuvos
Kyöstilä, Pirkko-Liisa	yksikön päällikkö	kansalaisjärjestöyksikkö, ulkoasiainministeriö	jäsen	20.6.2012	28.8.2014	Jyrki Nissilä, ulkoasiainministeriö	yksikön päällikkö
Laurinoli, Tuire	liittovaltuuston puheenjohtaja	Suomen luonnonsuojeluliitto ry	jäsen	20.6.2012	5.9.2013	Pertti Sundqvist, Suomen luonnonsuojeluliitto	asiantuntija
Mankkinen, Tarja	päällikkö	sisäisen turvallisuuden sihteeristö, sisäasiainministeriö	jäsen	20.6.2012	29.8.2014	Kia Vertio, sisäministeriö	ylitarkastaja
Mäntynen, Marja	lainsäädäntöneuvos	rakennetun ympäristön osasto, ympäristöministeriö	varajäsen	20.6.2012	26.11.2014	Pekka Harju-Autti, ympäristöministeriö	neuvotteleva virkamies
Nyholm, Inga	neuvotteleva virkamies	valtiovarainministeriö	varajäsen	20.6.2012	22.4.2013	Johanna Nurmi, valtiovarainministeriö	neuvotteleva virkamies
Ollikainen, Janne	pääsihteeri	Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry	varajäsen	16.9.2012	6.11.2015	Jouni Backman, Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry	pääsihteeri
Pimiä, Kirsi	johtaja	oikeusministeriö	jäsen	28.10.2013	16.11.2014	Johanna Suurpää, oikeusministeriö	johtaja
Pirnes, Esa	kulttuuriasiainneuvos	kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopoliittikan osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö	jäsen	20.6.2012	30.9.2014	Hannu Tolonen, opetus- ja kulttuuriministeriö	ylitarkastaja
Perälä, Erkki	VTK	vapaan kansalaistoiminnan edustaja	varajäsen	20.6.2012	30.6.2014	Hanna Koppelomäki, vapaa kansalaistoiminta	aktiivi
Saari, Milja	hallituksen varajäsen	Naisjärjestöt Yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry	jäsen	20.6.2012	12.12.2014	Milja Sandt, NYTKIS	järjestö- koordinaattori
Sivonen, Tuija	toiminnanjohtaja	Suomen Partiolaiset, Finlands Scouter ry	varajäsen	20.6.2012	11.9.2015	Anna Munsterhjelm, Suomen partiolaiset	puheenjohtaja
Suurpää, Johanna	johtaja	demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö, oikeusministeriö	jäsen	20.6.2012	18.8.2013	Kirsi Pimiä, oikeusministeriö	johtaja
Vanhanen, Rauno	johtaja	Suomen Yrittäjät ry	jäsen	20.6.2012	25.8.2015	Janne Makkula, Suomen yrittäjät ry	johtaja
Virta, Sari	kehittämisjohtaja	Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry	varajäsen	20.6.2012	16.9.2012	Janne Ollikainen, Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry	pääsihteeri
Vertio, Kia	ylitarkastaja	sisäministeriö	jäsen	29.8.2014	31.12.2015	Jutta Antikainen, sisäministeriö	ylitarkastaja
Wallén, Björn	rehtori	Svenska studiecendralen	varajäsen	20.6.2012	31.12.2013	Sebastian Gripenberg, SSC/SFV	verksamhets- ombud

Liite II: Neuvottelukunnan työryhmät ja verkostot toimikaudella 2012–2016

Pysyvät toimielimet

Työvaliokunta (toimikausi 20.6.2012–19.6.2016)

Jäsenet:

- neuvottelukunnan puheenjohtaja Eero Rämö, Suomen nuorisoyhteistyö – Allianssi ry
- neuvottelukunnan varapuheenjohtaja Vertti Kiukas, SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry
- neuvottelukunnan jäsen, pääsihteeri Teemu Japisson, Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio Valo ry
- neuvottelukunnan pääsihteeri, erityisasiantuntija Maria Wakeham-Hartonen, oikeusministeriö
- neuvotteleva virkamies Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö

Työryhmät ja verkostot

Kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten vahvistaminen -työryhmä (toimikausi 1.3.2013–30.4.2016). Puheenjohtaja Pentti Lemmetyinen, Suomen Settlementiliitto ry.

Alatyöryhminä kevästä 2014 alkaen:

- järjestöjen taloudelliset toimintaedellytykset (puheenjohtaja erityisasiantuntija Kiril Häyrinen, SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry),
- uusi ja vapaamuotoinen kansalaistoiminta (puheenjohtaja neuvottelukunnan jäsen Leo Stranius) sekä
- vapaaehtoistoiminnan edellytysten kehittäminen (puheenjohtaja toiminnanjohtaja Anitta Raitanen, Kansalaisareena ry).

Demokratiapolitiikka-työryhmä (toimikausi 1.3.2013–31.12.2014). Puheenjohtaja Sini Korpinen, Suomen Lukiolaisten liitto ry.

Rahankeräyslain uudistaminen ja joukkorahoituksen mahdollisuudet -työryhmä (toimikausi 1.3.2013–30.6.2013). Puheenjohtaja neuvottelukunnan jäsen Erkki Perälä.

Kuntauudistusverkosto. Koordinaattori Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö.

Raportointiteemat

Järjestöjen verotus, raportoijana toimitusjohtaja, neuvottelukunnan jäsen Stefan Mutanen (Folkhälsan).

Hankintalain uudistus ja SGEI-palvelut, raportoijana erityisasiantuntija Kirsi Väättä-möinen (SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry).

Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintamallin edistäminen, raportojana toimitusjohtaja Pentti Lemmetyinen (Suomen Setlementtiliitto ry).

Säätiölain uudistaminen, raportojana järjestöjohtaja Rainer Anttila (Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio VALO ry).

Vapaaehtoistoiminnan statuksen kehittäminen, raportojana toiminnanjohtaja Anitta Raitanen (Kansalaisareena ry).

Liite III: Kooste KANEn toiminnasta kaudella 2012–2016

Vaikuttaminen ja viestintä

Vaikuttamistoiminta

2013

- Esitys Jyväskylän yliopistolle sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle kansalaisyhteiskunnan tutkimus- ja kehittämisen perustamisesta Jyväskylän yliopiston yhteyteen.
- Esitys oikeus- ja opetusministerien yhteiskirjeestä rehtoreille kansalaisyhteiskunnan ja koulujen yhteistyön lisäämisestä

2014

- Keskustelutilaisuus puolueiden kanssa, tavoitteena vaikuttaa vaaliohjelmiin
- Kansalaisjärjestöjen nykytila -tutkimuksen julkistaminen
- Valiokuntakuulemisia

2015

- Osallistuminen järjestöjohdon Korpilampi-seminaariin
- Hallitusohjelmataavoitteet kevään 2015 eduskuntavaaleihin sekä keskustelutilaisuus puolueille
- Kansanedustajien perehdyttämiskoulutus eduskunnan kanssa syksyllä 2015
- Ministerikierros (mm. OM, VM, SM, STM, Kuntaliitto)
- Yhteistyö yhdistyslain joukkoistamisprosessissa ja Yhdistysten hyvä hallintotapa -suosituksen laatimisessa (OM, järjestöt)
- Lausunnot yhdistyslaista, rahapelimonopoliin kehittämisestä, rahankeräyslaita, vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä ja kuntauusituksesta.
- Osallistuminen vastuullista lahjoittamista koskevaan seminaariin (VaLa ry)
- Demokratia.fi-palvelujen käytön jalkauttaminen hallinnolle ja järjestöille
- Valiokuntakuulemisia

2016

- Osallistuminen ja puheenvuoro Tulevaisuuden kunta -seminaarissa (valtiovarainministeriö)
- Valiokuntakuulemisia

KANE on vakiinnuttanut paikkansa yhteistyökumppanina: paljon puhe- ja työryhmäpyyntöjä.

Viestintä ja vuorovaikutus

Sähköpostiviestintä, verkkosivut, KANE-blogi, keskustelutilaisuudet, seminaarit

2013

- Otakantaa.fi keskustelu/kuuleminen KANEn toimintasuunnitelmasta
- Rahankeräyslain uudistaminen -seminaari
- Järjestöt demokratiaa kehittämässä -työpaja

2015

- Uusi yhdenvertaisuuslaki -seminaari, KANE ja ETNO
- Vapaaehtoistoiminta kunnissa -selvityksen julkistaminen ja työryhmä Kumppanuuspäivässä (Suomen Kuntaliitto)
- Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen -kuulemistilaisuus

- JYRES-tutkimusseminaari (Jyväskylän yliopisto)

2016

- KANEn päätösseminaari yhdessä Miina Sillanpään seuran kanssa
- SuomiAreena

Kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset

Verotus

- Keskustelua järjestöjen verotuksesta ministeriökierroksella (VM, SM)
- KANELLE/kansalaisyhteiskunnalle esitetty työryhmäedustusta valtiovarainministeriön veroselvitystyöryhmään 2017–2019
- KANE kumppaniksi verohallinnon järjestöjen veroseminaariin ja vero-ohjeiden kehittämiseen
- Keskusteluasiakirja yleishyödyllisten yhteisöjen verotuksesta, tekijänä Jenni Similä, 2016

Rahankeräyslaki ja rahapelifuusio

2013

- KANEn ad hoc -työryhmän seminaari ja selvitys rahankeräyslain uudistamisesta

2014

- KANE osallistui VaLan seurantatutkimukseen järjestöjen taloudellisista toimintaedellytyksistä ja lahjoittamisesta 2014 ja 2016
- KANEn lausunto rahankeräyslaista

2015

- Rahankeräyslain uudistaminen yksi ministeriökierroksen asioista (SM)
- KANEn kannanotot rahapelifuusioon (mm. SM ja talouspoliittinen ministerivaliokunta), mm. valmistelun avoimuuteen ja järjestöjen osallistumiseen sekä lausunto hallituksen esitykseen

Vapaaehtoistyön toimintaedellytykset

2014

- Kysely vapaaehtoistoiminnan esteistä

2015

- Vapaaehtoistyön adressi ja yhteistyö eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän kanssa
- Selvitys vapaaehtoistoiminnan koordinoinnista kunnissa yhdessä Suomen Kuntaliiton kanssa
- KANEn edustajat jäsenenä valtiovarainministeriön työryhmässä, jonka tarkoituksena oli selvittää vapaaehtoistoimintaa koskevia esteitä.
- KANEn lausunto VM:n raportista
- Keskustelut ministeriökierroksella (OM, VM).
- KANE voi jatkossa toimia valtioneuvoston demokratiaverkoston yhteistyökumppanina. Verkosto koordinoi vapaaehtoistyöhön liittyvää kehitystyötä valtioneuvoston piirissä.

Avoin hallinto ja demokratia

Demokratiapoliittinen selonteko

2013

- KANEn demokratiapoliittinen työryhmä järjesti järjestöille työpajan demokratian haasteista ja kehittämistarpeista

2014

- Järjestöt demokratiaa kehittämässä -julkaisu
- KANEn esille nostamat asiat huomioitiin valtioneuvoston demokratiapoliittisessa selonteossa
- Perustuslakivaliokunta kuuli KANEa selonteosta

2016

- KANE osallistuu valtioneuvoston demokratiapoliittisen toimintaohjelman laatimiseen

Avoimen hallinnon toimintaohjelma

2013

- Suomi liittyi 2013 Open Government Partnership (OGP) -ohjelmaan. KANE osallistui toimintaohjelman arviointiin ja uuden toimintaohjelman laatimiseen

2014

- KANE toimii valtiovarainministeriössä koordinoitun Avoimen hallinnon toimintaohjelman kansalaisyhteiskuntakumppanina 2014-

Kunta- ja maakuntauudistus

Kuntalain kokonaisuudistus

2012

- KANEn edustaja jäseneksi VM:n kuntauudistushankkeen demokratiajaostoon

2013

- KANEn kuntauudistusverkosto

2014

- Lausunto Kuntalain kokonaisuudistusta koskevasta hallituksen esityksestä
- Yhteistyö oikeusministeriön kanssa Demokratiapalkinnon jakamisessa lähi-demokratia ja osallisuus -teemasta 2014

2015

- Eduskunnan hallintovaliokunta kuuli KANEa 2015

2016

- KANE mukaan maakuntauudistukseen, tapaaminen ministeri Vehviläisen kanssa
- Osallistuminen tulevaan hallituksen aluekehittämistyöhön 2016–2019

Tulevaisuuden kunta

- Keskustelua ministeriökierroksella (VM, Suomen Kuntaliitto)
- Yhteistyö Suomen Kuntaliiton kanssa kansalaistoimintaa estävien käytänteiden purkamisessa
- Yhteistyö valtiovarainministeriön Tulevaisuuden kunta -parlamentaarisen työryhmän kanssa
- Yhteistyö Suomen Kuntaliiton Kuntademokratiaverkoston kanssa

Kumppanuus

2015

- Osallistuminen Maaseutupoliittisen yhteistyöryhmän toimintaan ja kumppanuus/kansalaisyhteiskuntasopimuksen ideointiin. Osallistuminen kumppanuuspäivään.

2016

- Yhteistyö jatkuu uuden Maaseutupolitiikan neuvoston kanssa kumppanuusteemassa.

Liite IV: Lausunnot ja kannanotot

KANEn lausunnot ja kannanotot

- Työvaliokunnan kannanotto kehysriiheen (19.3.2013)
- Esitys kansalaisyhteiskunnan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen perustamisesta (22.3.2013)
- Lausunto maaseutupoliittiseen kokonaisuohjelmaan 2014–2020 (13.12.2013)
- Kannanotto nettiäänestystyöryhmälle (31.3.2014)
- Muutosesitys rahankeräyslaki-työryhmän kokoonpanosta (7.4.2014)
- Lausunto Perustuslakivaliokunnalle valtioneuvoston demokriatiipoliittisesta selonteosta (8.5.2014)
- Letter of Recommendation to Ogp Awards (24.6.2014)
- Lausunto kuntalain kokonaisuudistuksesta (26.8.2014)
- Hallitusohjelmavaikuttamistavoitteet 2015–2019 (3.9.2014)
- Puheenjohtajien esitys sisäministeriölle rahankeräyslain uudistamisesta (8.9.2014)
- Lausunto sote-järjestämislaista (10.10.2014)
- Lausunto rahankeräyslain uudistamisesta (28.11.2014)
- Puheenjohtajien kannanotto talouspoliittiselle ministeriövaliokunnalle Veikkauksen, Raha-automaattiyhdistyksen ja Finn-Toton yhdistämissuunnitelmia koskien (4.12.2014)
- Lausunto Hallintovaliokunnalle kuntalakiluonnoksesta (21.1.2015)
- Lausunto Suomen avoimen hallinnon 2. toimintaohjelmaluonnokseen (30.1.2015)
- Lausunto metropolihallintolakiesityksestä (4.2.2015)
- Vapaaehtoistyön adressi puolueille (tiedote 6.3.2015)
- Kannanotto hallitusohjelmaprosessiin (3.9.2015)
- Lausunto säädösvalmistelun kuulemisohjeesta (26.11.2015)
- Lausunto vapaaehtoistyön koordinaatiota ja toimintaedellytysten kehittämistä selvittävän työryhmän raporttiin (30.11.2015)
- Lausunto Nuorisolain uudistaminen -työryhmän esitykseen uudeksi nuorisolaiksi (30.11.2015)
- Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta yhdistyslain ja yritys- ja yhteisötietolain 14 §:n muuttamisesta (14.12.2015)
- Lausunto sisäministeriölle rahapeliyhteisöjen rahapeli-toimintojen yhdistämistä koskevasta hankkeesta (15.4.2016)

Liite V: Julkaisuluettelo

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan omat ja sen toimeksiannosta laaditut julkaisut vuosilta 2012–2016

KANEn toimintasuunnitelma 2012–2016 (2013)

KANEn rahankeräyslaki-työryhmän raportti (2013)

Järjestöt demokratiaa kehittämässä – Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan raportti suomalaisen demokratian kehittämistarpeista (2014)

Kansalaisjärjestöjen nykytila -analyysi (2014, 2016) – yhdessä VaLa ry:n kanssa

KANEn hallitusohjelmataavoitteet 2015–2019 (2014)

Raportti vapaaehtoistoiminnan esteistä (2014)

Kuntien ja kolmannen sektorin kumppanuus (2015)

Similä, Jenni: Keskusteluasiakirja yleishyödyllisten yhteisöjen verotuksesta (2016)

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan loppuraportti 2012–2016 (2016)

OIKEUSMINISTERIÖ JUSTITIEMINISTERIET

ISSN 1798-7075 (nid.)
ISBN 978-952-259-512-6 (nid.)
ISSN 1798-7083
ISBN 978-952-259-513-3 (PDF)

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto
www.oikeusministerio.fi

Justitieministeriet
PB 25
00023 Statsrådet
www.oikeusministerio.fi